

Saxat ur BYGD OCH NATUR tidsskrift för hembygdsvård N:r 2 1982.

Ledare

I huvudet på en nybliven föreningsordförande

Jag har blivit förförd av valberedningen i Botkyrka hembygds-gille: Är numera ordförande där-städes med allt vad detta för med sig.

Botkyrka hembygds-gille har sin hembygdsgård i Tullinge, ett par mil söder om Stockholm. Gården heter Trädgårdstorp (ett torp på ursprungsplats). På markytan som är ca 12 000 m² finns förutom torpet några ditflyttade byggnader: en loge, där man dansar och har sammanträden (egentligen ett gammalt godsmagasin), två torp till, en stolplada där man dansar sommartid, en smedja, ett redskapsskjul, bikupor och ytterligare några byggnader.

Antalet medlemmar är cirka 450. Skulder finns ej. Däremot finns pengar på banken som de duktiga medlemmarna skrapat ihop under årens lopp.

Vad skulle jag då som nybliven ordförande vilja vara med och genomföra utöver det som man redan nu arbetar med?

Jag tror på en ungdomsuppslutning inom hembygdsrörelsens led. Däremot tror jag knappast alls på en skiktning inom föreningen så att unga är för sig och gamla för sig. Det är tillsammans vi ska arbeta! Men för att fånga upp de unga och få dem intresserade av de värden som vi arbetar för, vill jag börja i skolan.

Det finns säkert plats också för en representant från min hembygdsförening i det "fritt valda arbetet", eller vad det nu heter. Vi börjar i vår med en skolkonferens.

I vår hembygdсанläggning med byggnader, parkmark med grönska och vilda växter finns människorna som kan berätta om livet förr. Hit är alla välkomna.

Väldigt nära finns olika former av "nutida" bebyggelse, från villor till höghus. Jag skulle vilja göra ett studiematerial som tillsammans med promenader i omgivningen ger en inblick i livsformer under olika tider.

I "min" hembygdsförening dansar man också och då till musik av det egna spelmannslaget. Här finns stora möjligheter att arbeta vidare.

Det är en sak att ha idéer, att ha något i huvudet och en annan att få dem förverkligade. Inom Botkyrka hembygds-gille har vi en rad med kommittéer, vilka alla har sina bestämda uppgifter. Det är tack vare samverkan som jag hoppas att mina idéer ska kunna genomföras och ännu flera nya ska kunna komma till som även i fortsättningen gör föreningen till en betydelsefull bit i samhällslivet. Den som lever får se!

Rune Engström

I Svenska Dagbladet den 3 juni 82 skriver Mona Johansson följande:

Alice Tegnér gjorde mer

Den svenska barnvisans mästarinna, Alice Tegnér, var mycket större som kompositör än man tidigare trott. Det visar en mängd opublicerat, unikt material som nu letats fram, fyrtio år efter hennes bortgång.

Alice Tegnér är mest känd för sina otaliga barnvisor. Alla svenskar har väl någon gång sjungit "Mors lilla Olle" och "Gläns över sjö och strand". Men bland hennes rika produktion finns hundratals visor, klassiska stycken, romanser som hon aldrig lät publicera.

Under ett år har musikdirektör Erik Backman och författaren och historikern Erik Sundström i Botkyrka kommun studerat det material som Alice Tegnér lämnade efter sig vid sin bortgång 1943.

Och resultatet av deras forskning är sensationellt.

"BARA BÖRJA SPELA"

- Vi fann hundratals musikstycken som ingen någonsin vetat om. Många är oerhört fina stycken rent musikaliskt, berättar Erik Sundström. Det mesta är fullbordat och färdigt. Det är bara att börja spela.

Men själv var Alice Tegnér mycket kritisk till sina egna kompositioner. Det material man hittat hos hennes barnbarn är fyllt med överkorsningar och omarbetningar. Hon var mycket noga med att bara ge ut det hon själv kunde godkänna. Inte mindre än 562 kompositioner av Alice Tegnér finns i dag registrerade. De flesta har aldrig givits ut.

Efterforskningarna om Alice Tegnér har nu resulterat i en helt ny visbok med bara okända visor och sånger som kommer att släppas ut till hösten.

Alice Tegnér kom som tjugooårig guvernant till Tullinge gård i slutet på 1800-talet. Hon stannade i trakten i tretton år. Under den

tiden skapades många av hennes populäraste och mest kända visor.

Mona Johansson

Under åren 1883-1900 ägdes Tullinge gård av bokförläggaren Frans Beijer. Fru Beijer var född Tegnér, sondotter till den store Esaias Tegner. Fru Beijer hade också tre bröder: professor Esaias d.y. bibliotekarien dr. Elof Tegnér och v.härads-hövding Jacob Tegnér som sedan gifte sig med de Beijerska barnens guvernant Alice Sandström, Alice blev då den vittberömda Alice Tegnér.

Under åren 1905-1906 byggde Tegnér det egna hemmet Kikut vid Tullingsjöns s.ö. ände. Byggnaden var ritad av arkitekten Torben Grut, samma arkitekt som ritat Stockholms stadion. År 1906 flyttade Tegnér in i sin nya bostad ej långt från den dåvarande Tullinge järnvägsstation.

Från år 1926 och några år in på 30-talet hade undertecknad på grund av obefintliga samlingslokaler ofta kontakt med Alice Tegnér som då arrangerade flera samkväm för Tullingeborna med sång och musik i mina nyöppnade lokaler på Malmgården. Varje gång någon ny komposition av Alice Tegnér.

Georg Malmkvist.

Gåva

ETT VACKERT TENNFAT

Med graverade minnesmärken från staden Augsburg överlämnades som minnesgåva till Gillet den 8 juni av Folkdansgruppen från Augsburg som gästade Gillet vid Trädgårdstorp på Hembygdens Dag den 6 juni samt vid gemensam kamratfest på Logen den 8 juni.

Ett varmt och innerligt tack.

till alla dem som på ett eller annat sätt medverkat eller hjälpt till vid Hembygdens dag vid Torpet den 6 juni.

HÄNT SE'N SIST...

SAMMANDRAG AV KVARTALSMÖTESPROTOKOLL FRÅN DEN 16/4 1982.

Gillet's självdeklaration har inlämnats till skattemyndighet.

Föreningsuppgift för 1982 har inlämnats till Botkyrka kommun.

Uppgift om lokalbokning har inlämnats för hösten 1982.

Kaffestugan håller på att upprustas.

Utflykt till Trosa blir den 20/5.
Kostnad 10:- för medlemmar.

Ett tyskt folkdanslag kommer på besök i början av juni och är här under hembygdsgdagen.

Björn Wahlgren är invald i Barn & Ungdoms-kommittén.

På hembygdsgdagen blir det en hemslöjdstombola och fem amerikanska lotterier. Som ansvarig står Gunnar Avelin, kassör är Sven-Gunnar Broström.

För midsommarfesten är Rune Engström ansvarig, Ellinor Kunz kassör. En särskild kommitté för midsommarfesten är tillsatt. Denna har tittat igenom och beställt tombolor. På midsommarafton är entrén 10:- på dagen, 30:- på kvällen (dagbesökare betalar 20:-). Midsommardagen är entrén fri till kl 19.00, därefter 10:-. För musiken på midsommarafton är BRÖDERNA FÄRM bokade.

Yttrande angående områdesplan för Tullinge Parkhem har skickats till Botkyrka kommun.

Det beslöts att vi skulle begära utträde ur Bygdegårdarnas Riksförbund.

Gammeldanskursarna vill absolut inte att vi slutar med kurserna i Gillets regi. Detta skall tas upp på träffen den 2/6 på Trädgårdstorp.

TEXT: Stig o Dagny
Lundquist

På vårpromenad i trakten kring Trädgårdstorp

● Den ena efter den andra släntrade in på Torpet den här vackra vårsöndagen den 25 april.

Det var samling till den gemensamma vårpromenaden, som Trädgårdstorpskommittén hade tagit det fina initiativet att inbjuda till. Att Lars-Gunnar Lindström, som känner trakten väl, ställde upp som ciceron gjorde inte saken sämre.

Så bar det iväg. Etappen till Skansberget var snabbt avklarad. Där intog vi den gamla fornborgen och lät fantasin föra oss tillbaka till den tid, då befolkningen från befästningen försvarade sin hembygd. Rester av högar med lagom stora stenar, som man då besköt fienden med, gav oss anledning fundera över om de kastade stenarna med handkraft eller med någon slags slunga.

Utsikten från berget var magnifik och Lars-Gunnar pekade ut Vita villorna, Alfa-Laval, Älvesta och flera andra platser i vårt synfält. Man hisnade när man klev ut på bergskanten och man kände med de gamla människor som enligt ciceronen valde att kasta sig utför stupet hellre än att dö sotsdöden.

Nedför mot Stendalsbadet och sen uppför igen till nästa berg efter sjökanten. På malmen kunde vi studera hur hare och rådjur hade kalasat på grenarna och sedan som tack lämnat andra spår efter sig. Här i skogen var det riktigt varmt och i den stora myrstacken i solen var de också på vårpromenad, fast de var många fler deltagare förstås.

Som stengetter fick vi klättra efter bergskanten när Lars-Gunnar ville visa ett stort gryt, som naturen byggt av stora stenar. Här från berget kunde vi se ut över Alby och Fittja, ja ända till

förorterna på andra sidan Mälaren. Nu stötte vi också på de första mänskliga boningarna i form av ett tält med full utrustning som någon hade vräkt utför branten. Tjejerna satte genast igång med efterforskningar för att utröna vilka som kunde ha haft sin boplatz här. Sedan de hade förvissat sig om att det inte fanns något lik i strandkanten avskrev vi mordteorin och vandrade vidare.

På vägen ned mot Flottsbro passerade vi resterna av det nyligen nedbrunna torpet Flottsbro. Kanalen mellan Tullingesjön och Albysjön glittrade vackert i solskenet och när vi stannade till på den nya "militärbron" berättade Lars-Gunnar om hur han hade varit med om att färja över kanalen och om en äldre kanal vid sidan om den nuvarande.

Vi gick en runda genom grusåsarna på näset på Albysidan, utan att stöta på några skrotbilar, innan vi startade promenaden tillbaka. Nu blev det en motionspromenad uppför den gamla Stockholmsvägen. Nog frestade det på, men här visade den illa sedda röknaffian, som många av deltagarna tillhörde, att det finns resurser bakom rökridåerna. Men då åkte jackorna av i värmen.

Väl hemkomna till Trädgårdstorp smakade det gott med medhavd smörgås och choklad. Vi frotterade oss med ett gäng trevliga gillare som sin vana trogen tillbringade vårdagen på Torpet med att pyssla på området. Så var det dags att ge sig hemåt för att hinna med att räfsa sin egen "symboliska" gräsmatta.

Tack Lars-Gunnar för en bra dag. Nu ser vi fram mot cykelpromenaden som Trädgårdstorpskommittén planerat.

HÄNT SE'N SIST...FORTS.

Rapport från årsmötet med Stockholms läns hembygdsförbund

• Som ombud för Gillet reste Nisse och undertecknad in till Stockholm att närvara i Börssalen vid årsmötet en kvalmig och het sommardag den 5 Juni.

Som ordförande för mötet valdes Harry Flood, Bromma samt sekreterare Kjell Nilsson.

Justeringsmän: Hans Bergendahl, Sorunda och Karl-Axel Eriksson, Valentuna.

Den ekonomiska rapporten godkändes och full ansvarsfrihet beviljades. Arvode till kassören om 1000:- per år, samt ersättning av resor och utlägg till övriga ledamöter fastställdes utgå som under tidigare år. På ordförandeposten omvaldes Göran Furuland. Fyra ledamöter stod på tur att avgå. Boris Wredenmark hade av sagt sig återval på grund av sjukdom. Harry Flood återvaldes. Nyval av Gilbert Hansén, Sorunda, Ivar Högström, Hölö och Bo Westling, Märsta.

Som suppleanter på två år valdes: Sture Värlander, Roslags Bro och Vera Torgilsson, Botkyrka. Ersättare: Georg Geeber, Ljusterö och Sven-Gunnar Broström, Botkyrka. Revisorer omvaldes: Ulf Lindahl, Enhörna, Olof Torell, Bromma. Suppleanter också omval. Hervor Fröstad, Haninge, Carl-Gustav Strandman Danderyd.

Valberedningen bestod av: Hans Bergendahl, Sorunda, May-Britt Norberg Danderyd, Harry Rundqvist, Haninge, Anna Sihlberg, Stockholm och Tord Tordmar, Täby vilka också återvaldes. Årsavgiften höjdes till 60:- för medlemsförening med under 500 medlemmar. Däröver en höjning med 10:- för påbörjat 100-tal.

Stockholms läns hembygdsförbunds tidskrift har under året fått nytt namn "LEDUNGEN".

Mötet avslutades med tack till avgående ledamöter och närvarande ombud.

Därefter utdelades diplom till: Harry Jansson, Husby, Karl-Håkan Lundgren, Husby, Karl Åkerberg, Ljusterö, Maja Lundblad, Stocksund,

Gunnar Vinstedt, Enhörna, Hans Carlén, Täby, Boris Wredenmark, Turinge Sixten Källberg och Einar Gustavsson erhöill guldnål.

En bok från Hembygdsförbundet överlämnades till Sv. akademien att ingå i Nobel-biblioteket.

Före lunchen höll kulturchefen i Sundbyberg, Bengt Järbe ett föredrag om "Sagornas och Sägneras Stockholm".

Därefter intogs lunch i Börssalen. Eftermiddagen fortsatte med Hembygds-kavlen i Gamla stan, vilken vi som tur var inte ställde upp i. Det hade nog blivit rena gissningstävlan.

Ingrid och Nisse Söderberg

Rättelse

• I förra numret av Botvidsbygden på sidan 8 under rubriken "Vi gratulerar Dig" har ett datum blivit omkastat. Det är Astrid Bjurholm som fyller år den 6/10.

Vi ber om ursäkt för denna blunder.

Red.

Ansv. utgivare: Gunnar Avelin 08-7711512

REDAKTION: Georg Malmkvist 08-7781711
Arne Mattsson 0753-37116
Ingrid Avelin 08-7711512

RED.ADRESS: Malmgårdsbacken 2
146 00 Tullinge

• Sista manusdag för Botvidsbygden nr 3 är den 14/9. Bidrag till tidningen lämnas till Georg Malmkvist eller någon annan i redaktionen.

Kallelse

TILL KVARTALSMÖTE FREDAGEN
DEN 10/9 KL 20 PÅ LOGEN.
Dagordningen kommer i INFO 3

11/9 Höstfest, mer om detta senare

Dräkt & Slöjdrutan

VÄXTFÄRGNING FORTS.KURS
4-5 SEPTEMBER PÅ TORPET

• Vi leker med ett fåtal material men försöker att få så många färger som möjligt av detta. Du som är intresserad av en sådan kurs - hör av Dig senast den 19/6 så kan vi diskutera kursen och plocka växter tillsammans innan sommaren.

Max antal deltagare: 10 st.
Kostnad: 25:- Förtäring tar var och en med sig.

ANMÄLAN ÄR BINDANDE!!

Hör av dig till:

Inger Strandberg 08/884654 eller
Inger Falk 0755/665 63 eller
Elsie Karsbrink 08/778 15 28

...med egen matkorg

• Att vara humor/husfar på Torpet en arbetsdag kan ha sina sidor. Eftersom det inte behövs någon anmälan till dessa träffar är det svårt att veta hur många som kommer. Att då göra inköp och sköta matlagningen kan bli lite väl knepigt. Det är inte heller så många tjejer som ställer upp på att vara inomhus i sin ensamhet och sköta mathållningen, när meningen är att man skall vara utomhus och träffa folk. Och några killar som ställer upp är ju inte så vanligt. Det har därför föreslagits att vi skall ha egen matkorg med oss. Vi vill gärna pröva detta på försök. Behöver ingen av tjejerna stå vid spisen så räknar vi med att det kommer fler tjejer. Och kommer det tjejer så kommer det killar. Vi äter naturligtvis tillsammans som vanligt, för att vi skall kunna bibehålla den fina gemenskapen som vi alltid har på de här träffarna.

Får vi så till slut påminna dej om att det är inte så långt kvar till vår midsommarfest och i anslutning till den meddela att vi har två arbetsdagar, nämligen, söndagen den 20 och torsdagen den 24 juni på oss för förberedelser. Det är som du förstår en hel del som behöver göras. Hjälp oss med detta.

Hälsningar från Trädgårdstorpsskommittén.

Sportnytt Orientering 3-kampen

18/9 blir det ingen Terränglöpning utan Orientering i stället - så ta fram kompasserna och ut och träna! Ingrid vill gärna ha Din anmälan om deltagande senast den 30/8.

Föreningsmärken

Föreningsmärken finns att köpa genom Lars-Erik Hultman.

Sv. Ungdomsringens märke 8:-
Sthlns läns Hembygdsförb. 10:-
Gillet's märke 15:-

TILL SIST...återigen

Ställ upp

och hjälp oss med Midsommarfesten - Söndagen den 20 och Torsdag kväll den 24 juni har vi förberedelsearbeten. Du är välkommen då också!

STYRELSEN 1982

ORDFÖRANDE

Rune Engström

Tel: 08-911092

SEKRETERARE

Christina Furuliden

Tel: 0753/543 53

KASSÖR

Lars-Erik Hultman

Tel: 08/975560

LEDAMOT

Vice ordförande

Gunnar Avelin

Tel: 08/7711512

LEDAMOT

Vice sekreterare

Ingrid Avelin

SUPPLEANTER

Tel: 08/7780849

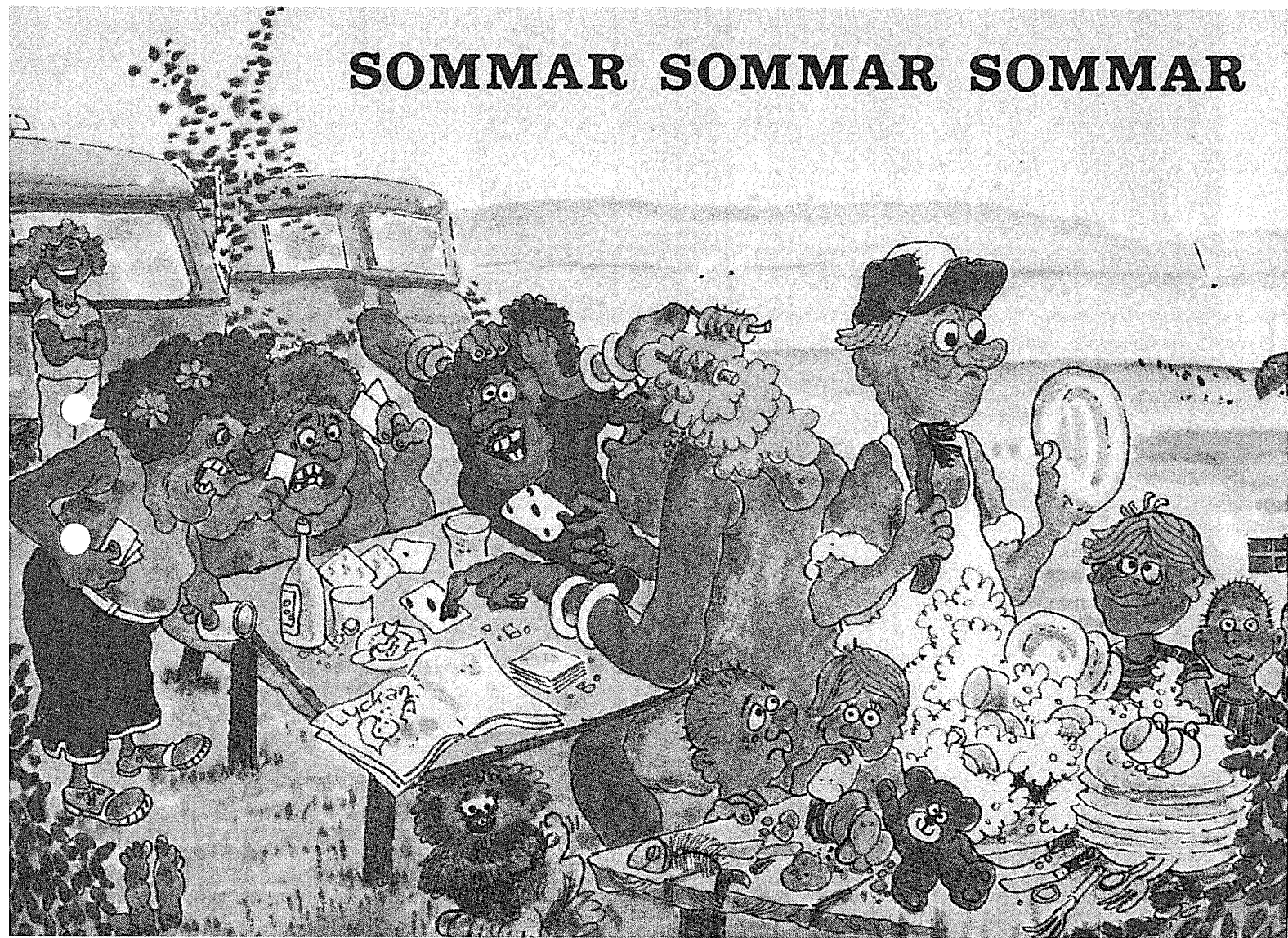
Tel: 0753/371 16

Lars-Gunnar Lindström

Arne Mattsson

HA EN SKÖN SOMMAR ÖNSKAR

SOMMAR SOMMAR SOMMAR

VI PÅ REDAKTIONEN